

Ministeren til ogsaa at tage dette Spørgsmaal op til alvorlig Overvejelse, naar vi nu skulle til Vedtagelsen af en endelig Ordning af dette Forhold, hvad vi jo maa komme til.

Angaaende det af Mindretallet stillede Forslag om Tilskud til Aarhus Teater skal jeg ikke udtale mig, før jeg har hørt Mindretallets Ordfører fremsætte sine Bemærkninger derom.

Jeg skal, idet jeg slutter disse Betragtninger, anbefale Tinget at stemme for Forslaget med de af Udvalget stillede Ændringsforslag under Nr. 1 og 2.

Johan Knudsen: Det Udvalgsmindretal, hvortil jeg hører, har ikke haft Evne til at gøre det klart for Flertallet i Udvalget, at det vil være nødvendigt at skride til Opførelsen af en særskilt Scene for det reciterende Skuespil, dersom man skal gøre sig Haab om, at Skuespillet paa det kongelige Teater vedblivende skal hævde sin Førerstilling. Denne vor Nationalscenes Førerstilling paa den dramatiske Kunsts Omraade er allerede stærkt truet, og Stillingen vil blive mere og mere truet for hvert Aar, der gaar uden at bringe en Adskillelse mellem Opera og Skuespil. Den nuværende Ordning paa det kongelige Teater er kunstnerisk ødelæggende, og hvis den opretholdes, er det min triste Overbevisning, at det ærede Medlem fra Nørresundby (Jensen-Sønderup) faar Ret, naar han i sin Separatbetænkning befrygter, at den Tankegang inden mange Aar vil blive almindelig hos det teatersøgende Publikum, at man gaar i det kongelige Teater for at høre Opera og i de private Theatre for at se Skuespil.

Ved Lovforslagets første Behandling bestræbte jeg mig for at overtøyd de Herrer om, at Skuespillet paa det kongelige Teater lidt efter lidt vil sakke agterud, mere og mere vil bukke under i Konkurrencen med Privattheatrene. Jeg søgte at vise de Herrer, at det kongelige Teater, som Forholdene ere, ikke vil kunne holde paa sine unge Talenter og ikke vil kunne forny sit Personale blandt de bedste ved Privattheatrene, fordi det kongelige Teater hverken byder sine Skuespillere saa gode Pengetilkaar eller saa gode Arbejdsvilkaar som de andre Hovedstadsteatre. I Betænkningens Underbilag III findes opført en Fortegnelse over Personalets Gager. Disse Gager ere, selv om man til dem lægger Feu'en, som vel gennemsnitlig kan blive $\frac{1}{3}$ af Gagen, ikke tilnærmelsesvis saa store som ved Privattheatrene i København. Flertallet

i Udvalget har foreslaaet en skaansom Reduktion i Personalets Antal, hvorved man skulde opnaa, at de mest betydende Kræfter ved Teatret fik større Gager. Jeg tror ikke, en saadan Reduktion i Personalets Antal med Held vil kunne foretages. Der findes for Tiden paa det kongelige Teater 18 fast ansatte Skuespillere; nogle med meget smaa Lønninger helt ned til 400 Kr., og 9 fast ansatte Skuespillerinder; desuden i Konto-Engagementer paa et Aar eller kortere Tid 2 Skuespillere og 3 Skuespillerinder. Det er ikke noget særlig stort Personale, og det kan neppe reduceres, dersom man ikke vil være afskaaren fra at give det store Drama med dets som Regel meget store Personliste.

Maa jeg her i Parentes indskyde, at jeg beklager, at man synes at have ophævet den kongelige Udnævnelse af Teatrets mest betydende Kunstnere. Denne kongelige Udnævnelse har, saa vidt jeg ved, ikke fundet Sted i de sidste 16 Aar, og jeg tror, det er urigtigt, at man har opgivet den. Før kunde Kunstnerne ved det kongelige Teater dog stræbe derefter, de havde Adgang til at opnaa denne særlige Udnævnelse, som de satte megen Pris paa, og som gjorde dem til kongelige Embedsmænd med Ret til Pension af Statskassen. Nu have de ikke Gang den Chance. Der i Sandhed ikke meget, der kan friste en ung og arbejdsvirig Skuespiller til at søge Engagement ved det kongelige Teater.

Thi endnu slettere end Gagevilkaarene ere Arbejdsvilkaarene ved det kongelige Teater. Den Nødstilstand, hvori Skuespillet paa det kongelige Teater for Tiden befinder sig, er uomtvistelig. Udvalgsflertallet spørger, om denne Nødstilstand er uforskyldt, om Teatrets Ledelse ikke har nogen Skyld deri. Jeg er ikke beskikket som Defensor for Direktionen. Ogsaa jeg kan undertiden hos Ledelsen savne den Styrke og Energi, som skal præge Arbejdet paa ethvert Teater, Evnen til at handle hastigt og gribe til i rette Tid. Der er over Arbejdet ved det kongelige Teater undertiden en vis Træghed, der kan virke lammende paa Skuespillernes Arbejdsstrang og Arbejdsevne, og der er hos Administrationen undertiden en vis forældet Fornemhed, som maaske er Mindelser fra de Dage, da Teatret var en Hofinstitution med en Hofmand som Leder, og som passer ilde for den fri Kunst.

For at bedømme Ledelsen ved det kongelige Teater retfærdigt maa man imidlertid tage Hensyn til, under hvilke umu-